

**НАУЧЕН ПРОЕКТ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ОНЛАЙН
ГРЪЦКО-БЪЛГАРСКО-ГРЪЦКИ РЕЧНИК
НА ЛИНГВИСТИЧНИ ТЕРМИНИ**

*Борис Вунчев, Ирина Стрикова
Софийски университет „Св. Климент Охридски“*

**RESEARCH PROJECT FOR DEVELOPING AN ONLINE GREEK-
BULGARIAN-GREEK GLOSSARY OF LINGUISTIC TERMS**

*Boris Vouchnev, Irina Strikova
St. Kliment Ohridski University of Sofia*

The paper summarizes the results of the scientific research project “Online Greek-Bulgarian-Greek glossary of linguistic terms“, carried out with the financial support of the Scientific Research Fund of the University of Sofia “St. Kliment Ohridski“ under contract No. 067/08.05.2014. The Greek-Bulgarian-Greek glossary of linguistics terms is aimed to be helpful to students in the Bachelor’s and Master’s Degree Programs in Modern Greek Philology at the University of Sofia and other Bulgarian universities, as well as for students in Bulgarian Studies in Greece. The paper includes also a review of existing Greek printed and online linguistics dictionaries and outline sites of the major issues in Modern Greek linguistic terminology.

Key words: online dictionary, glossaries, Greek linguistic terminology

1. Общи данни за научния проект

1.1. Увод

Специалността „Новогръцка филология“ в СУ „Св. Климент Охридски“, която през 2012 г. отбеляза 20 години от основаването си, обучава бакалаври по новогръцка филология и е единствената специалност в Република България, обучаваща магистри по новогръцки език и превод. В учебните планове на бакалавърската и магистърската програма са включени няколко ключови лингвистични лекционни курса, на които в голяма степен се основава филологическата и конкретно лингвистичната компетентност на завършилите съответните

образователно-квалификационни степени, а именно: „Новогръцка граматика“ – част първа и част втора, „Теория на превода“ (в бакалавърската програма), „Новогръцка фразеология“, „Лексикология и лексикография“, „История“, „Теория и практика на превода“ (в магистърската програма), с общ хорариум от 240 часа лекции и 150 часа упражнения. Тези курсове се водят изцяло на новогръцки език и до момента няма издадени помагала за въпросните курсове в помощ на българските студенти. Същевременно спецификата на новогръцкия език и определени особености по отношение на изработването, употребата и обновяването на новогръцката лингвистична терминология изискват специализиран инструмент, който да подпомага студентите, особено от бакалавърската програма, в която изучаването на новогръцкия език стартира от нулево равнище. Такъв инструмент се явява един гръцко-българско-гръцки речник на лингвистични термини, изработването на който представлява и основната задача на научния проект.

1.2. Цели на проекта

1. Основната цел на проекта е повишаване на качеството на обучение на студентите в бакалавърската и магистърската програма на специалността „Новогръцка филология“, на уменията и компетентностите на студентите чрез създаването на онлайн базиран гръцко-български речник на лингвистичните термини.

2. Допълнителна цел на проекта е улесняването на обучението по новогръцки език в останалите български университети с оглед на попълването на магистърската програма „Езикознание и превод“ на специалността „Новогръцка филология“ с кандидати и от други български университети с необходимото ниво на езикова компетентност и умения за използване на лингвистичния метаезик предвид факта, че магистърската програма се завършва с изготвяне на новогръцки език и защита на дипломна работа по новогръцки език или превод.

3. Цели се и подпомагане както на неоелинистичните изследвания на изследователи на новогръцкия език от България, така и на българистичните изследвания на изследователи на българския език от Гърция и Кипър чрез изработване и предоставяне на онлайн лингвистичен ресурс.

1.3. Научни задачи

Научните задачи на проекта са следните:

1. Да проучи и обобщи проблематиката около гръцката лингвистична терминология с оглед на оптимизиране на обучението по линг-

вистичните дисциплини в програмите на специалността „Новогръцка филология“.

2. Да събере информация и да представи гръцките онлайн базирани речници на лингвистичните термини с оглед на познаването им и ползването им от студентите в програмите на специалността „Новогръцка филология“.

3. Да анализира и представи по-важните печатни гръцки речници на лингвистичните термини.

4. На базата на постиженията от предходните три задачи да се селектират термините, да се състави словник и да се изработи гръцко-български-гръцки речник на лингвистичните термини.

2. Изпълнение на дейностите по научните задачи

2.1. Въпроси на новогръцката лингвистична терминология

Обобщение на основните въпроси на новогръцката лингвистична терминология правим в предишно наше научно съобщение (Вунчев, Стрикова 2014). Там разглеждаме състава на новогръцката лингвистична терминология откъм типа думи, от които е образувана – думи от общия речник, думи с по-висока степен на терминологизация и пр., и откъм произхода ѝ – домашна лексика, заемки (интернационализми, преводни заемки, семантични заемки). В статията се очертават и двата основни проблема на новогръцката лингвистична терминология – нееднородност и неунифицираност.

Във връзка с тези особености в хода на работата по речника бяха отбелязани около 90 лингвистични термина, за които на новогръцки има повече от един вариант.

По-долу индикативно посочваме някои от характерните случаи:

аблаут, апофония – ετεροίωση, μετάπτωση, σταδιακή τροπή φωνήεντος

адаптивност – проσαρμοστικότητα, υιοθεσιμότητα

адресант, говорещ – ομιλητής, εκφωνητής

адюнкт – προσάρτημα, προσδιορισμός, ελεύθερη προσθήκη

анафора – αναπομπή, αναπεμπτική αναφορά, επαναφορά

афикс – πρόσθεμα, πρόσφυμα

блендинг, смесване – σύμφυση, αμαλγάμωση

бъдеще предварително време – συντελεσμένος μέλλοντας, τετελεσμένος μέλλοντας

вариант – παραλλαγή, ποικιλία, ποικίλο στοιχείο

вид на глагола, аспект – άποψη, όψη, γραμματικό ποιόν ενεργείας, τρόπος ενέργειας

генеративна граматика – γενετική γραμματική, γεννητική γραμματική

генеративна теория – γενετική θεωρία, γεννητική θεωρία

главно изречение – ανεξάρτητη πρόταση, κύρια πρόταση

глаголна основа – ρηματική βάση, ρηματικό θέμα

диглосия – γλωσσική διμορφία, διγλωσσία, γλωσσική διφυία

дискурс – λόγος, συνεχής λόγος, ομιλία

дублетност – διπλοτυπία, διτυπία

езиков вариант – γλωσσική παραλλαγή, γλωσσική ποικιλία

езикова дейност – γλωσσική επιτέλεση, γλωσσική εφαρμογή, γλωσσική πλήρωση

експеридент, експеридентер – βιώνων, θεματικός ρόλος δοκιμαζόμενου, θεματικός ρόλος φορέα εμπειρίας

импликатура – υπονόημα, υπονοούμενη σημασία, υποδηλούμενη σημασία

инференция – συναγωγή, συμπερασμός

инфиксация – ενθηματοποίηση, ένθηση

калка, преводна заемка – μεταφραστικό δάνειο, έκτυπο, εκτύπωμα

квантификатор – ποσοδείκτης, ποσοτικός δείκτης

когнитивен – γνωσιακός, ή, ό, γνωστικός, ή, ό

колокация – σύμφραση, σύναψη

комутация – αντιμεταβολή, εναλλαγή

комотативна заемка – δάνειο πολυτελείας, μη τεχνικό δάνειο, συνυποδηλωτικό δάνειο

комотация – συνυποδήλωση, υποδήλωση, συνδήλωση

контекст γλωσσικό περιβάλλον, περιβάλλον, περίγυρος, περικείμενο, συμφραζόμενα

косвена заемка – δάνειο αλλαγής, έμμεσο δάνειο, μερικό δάνειο

лексикална заемка – λεξιδάνειο, λεξικό δάνειο

лексикална колокация – λεξική σύναψη, λέξιλογική σύναψη, σύμφραση

локутивен акт – λεκτική πράξη, εκφωνητική πράξη

максима – αξίωμα, συνομιλιακή αρχή

маркер – δείκτης, χαρακτηριστής

минало време – παρελθοντικός χρόνος, παρωχημένος χρόνος

наречие за време – χρονικό επίρρημα, επίρρημα χρόνου

неграматичност – μη γραμματικότητα, αντιγραμματικότητα

недомашен композит – μη γηγενές σύνθετο. εγγενές σύνθετο

немаркиран – αποχαρακτηρισμένος, η, ο, ασημάδευτος, η, ο, μη
μαρκαρισμένος, η, ο, μη χαρακτηρισμένος, η, ο

маркиран – χαρακτηρισμένος, η, ο, σημαδευμένος, η, ο,
μαρκαρισμένος, η, ο

несвършен вид – μη συνοπτική άποψη, μη συνοπτική όψη,
εξακολουθητικός τρόπος ενέργειας, ατελές ποιόν ενεργεία

неутрален словоред – βασική σειρά των όρων, ουδέτερη σειρά των
όρων

неутрализация, неутрализиране – ουδετεροποίηση, ουδετέρωση

номинация – ονομασία, σημείωση

основа – βάση, θέμα

основна лема – κύριο λήμμα, κυρίως λήμμα, λέξη-κεφαλή

перлокутивен акт – απολεκτική πράξη, διαλεκτική πράξη

подчинено изречение – δευτερεύουσα πρόταση, εξαρτημένη
πρόταση

подчинителен съюз – σύνδεσμος υπόταξης, σύνδεσμος εξάρτησης,
υποτακτικός σύνδεσμος

пожелателно наклонение – ευκτική έγκλιση, ευχετική έγκλιση

прекратяване на максима – αναστολή αξιώματος, κατάργηση
αξιώματος

префикс – πρόθημα, αχώριστο μόριο

приписване – (assignment) ένδειξη, εκχώρηση

речев акт – γλωσσική πράξη, πράξη της ομιλίας

свършен вид – συνοπτική άποψη, συνοπτικός τρόπος ενέργειας,
συνοπτική όψη, τέλειο ποιόν ενεργείας

ситуация – κατάσταση, περίσταση, εξωγλωσσική κατάσταση

сленг – περιθωριακό λεξιλόγιο, περιθωριακή γλώσσα

словоред – σειρά των λέξεων, τάξη των λέξεων

субстантивация, субстантивирание – ονοματοποίηση,
ουσιαστικοποίηση

суплетивност – υποκατάσταση, αναπλήρωση

съставно название – λεξική φράση, πολυλεκτικό σύνθετο, χαλαρό
πολυλεκτικό σύνθετο

тематична роля на реципиента, реципиент – θεματικός ρόλος
δέκτη, θεματικός ρόλος αποδέκτη

фокус, рема – εστία της πρότασης, ρηματικό κέντρο

2.2. Представяне на гръцките онлайн базирани речници на лингвистичните термини

Изпълнението на тази научна задача също е представено в цитираното по-горе научно съобщение. Тук само ще посочим отново електронните адреси на тези речници:

1. Речник на Центъра за гръцки език (Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας): 24.09.2014, <http://www.komvos.edu.gr/glwssa/Lexiko/lexiko_n.htm>.

2. Речник на Университета в Янина (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων): 24.09.2014, <<http://users.uoi.gr/gjxydo/lexicon/glossary.html>>.

3. Речник на Департамента по немски език и филология на Аристотеловия университет в Солун (Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ): 24.09.2014, <<http://www.del.auth.gr/index.php/el/erevna/lexiko-cat>>.

4. Речник на Портал за гръцкия език и езиковото обучение (Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση): 24.09.2014, <http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/glossology/index.html>.

2.3. Преглед на гръцките печатни речници на лингвистичните термини

Издадените до днес печатни речници на лингвистичните термини са три.

1.

Димитриу, С. Речник на термините 3. Езикознание. Т. 1. Атина: Книгоиздателство „Καστανιότι“, 1994, 399 стр.

Димитриу, С. Речник на термините 3. Езикознание. Т. 2. Атина: Книгоиздателство „Καστανιότι“, 1994, 317 стр.

Δημητρίου, Σ. Λεξικό όρων 3. Γλωσσολογίας Α'. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 1994, 399 σελ.

Δημητρίου, Σ. Λεξικό όρων 3. Γλωσσολογίας Β'. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 1994, 317 σελ.

Речникът на Сотирис Димитриу се състои от четири части.

Първата част (т. 1, с. 9 – 133) представлява преглед на основните проблеми на съвременната лингвистика. Изложението е разделено в три дяла. Първият дял, „Вътрешна система на езика“, разглежда въпроси на общото езикознание, представя структурната лингвистика и някои по-нови дялове и насоки в науката за езика. Вторият дял, „Външна система на езика“, представлява увод в социолингвистиката. Тук се обобщава и марксисткият подход към езика. В третия дял,

„Тематика“, се представя предметът на различни дялове от лингвистиката – приложна лингвистика, социолингвистика, теоретична лингвистика и т.н.

Втората част на речника (букви А до К – т. 1, с. 137 – 399, букви М до Ω – т. 2, с. 9 – 221) представлява тълковен речник на гръцки лингвистични термини от най-различни дялове в науката за езика: фонетика, морфология, синтаксис, и различни лингвистични школи. Акцентът е поставен върху структурната лингвистика, с превес на термините, свързани с фонетиката и фонологията, но не липсват и термини от трансформационната граматика, социолингвистиката, историческата лингвистика, текстлингвистиката, типологията на езиците, стилистиката, диалектологията и др. Общият брой на изтълкуваните термини е около 2500.

Речниковите статии имат следния вид:

Гръцкият термин се изписва с получерен шрифт. Когато е съставен, се посочва първо съществителното и след това прилагателното, напр. **αφομοίωση, αναδρομική**. Следва превод на термина на английски, френски и немски. Последната част от речниковата статия представлява тълкуване на гръцки език на съответния термин. Статиите с по-аналитични тълкувания представляват обобщение на основните теоретични подходи към дадено езиково явление или обект на лингвистичен анализ.

Третата част на речника се състои от три двуезични речника на лингвистичните термини: гръцко-френски (т. 2, с. 225 – 245, гръцко-английски (т. 2, с. 246 – 280) и гръцко-немски (т. 2, с. 281–301). Тези речници обхващат термините, тълкувани в основната част на речника.

Последната, четвърта част, на речника (т. 2, с. 303 – 317) се състои от подбрана библиография на трудове в различни лингвистични направления. Основната част от заглавията са на английски език, немалка част – на гръцки, налични са и отделни заглавия на френски.

Основните критики към този речник са относно гръцките преводни заемки, предложени от автора за предаването на чуждите, основно английски, термини. Определена част от тези преводни заемки не се възприемат от гръцките лингвисти и в трудове на гръцки език и издадени (публикувани в интернет) след този речник лингвистични речници са предложени други термини. Една от причините за несполучливите преводи на термините е фактът, че съставителят на речника е математик, а не филолог.

2.

Кристал, Д. Речник по езиковзнание и фонетика. Превод: Г. Ксидопулос. Атина: „Патакис“, 2003, 519 стр.

Κρύσταλ, Ντ. Λεξικό γλωσσολογίας και Φωνητικής. Μτφρ. Γ. Ευδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης, 2003, 519 σελ.

Преводът на Г. Ксидопулос на „Речник по езиковзнание и фонетика“ от Д. Кристал представлява важен принос за обобщаването и стандартизирането на съвременната лингвистична терминология на новогръцки език. Речникът е преведен въз основа на четвъртото издание на речника (Кристал 1997) и съдържа 4000 термина от всички дялове на съвременното езиковзнание – фонетика, фонология, морфология, синтаксис, семантика, прагматика, социолингвистика, психолингвистика, лексикология, анализ на дискурса, компютърна лингвистика. При предаването на термините на новогръцки език преводачът за пръв път в новогръцката лингвистика и лексикография прилага ясни правила, следвайки четирите принципа за изработване на терминология, предложени от Г. Бабиньотис (цит. по Кристал 2003: V и Ксидопулос 2002: 497 – 498): а) проверка на научната дефиниция (съответства на критериите *информативност* ‘πληροφορητικότητα’ и *преводимост* ‘μεταφρασσιμότητα’ в Бабиньотис 1993); б) уточняване на степента, в която терминът е утвърден в наличната гръцка библиография (съответства на критерия *припомняемост* ‘ανακλησιμότητα’ в Бабиньотис 1993); в) уточняване на морфологичните (и други) езикови правила за изковаване на новогръцки термин (съответства на критериите *приемливост* ‘αποδεκτότητα’ и *преводимост* ‘μεταφρασσιμότητα’ в Бабиньотис 1993); и г) еднозначност на термина (съответства на критерия *информативност* ‘πληροφορητικότητα’ в Бабиньотис 1993).

Организацията на речника и лемите дават възможност за търсене по всички новогръцки варианти на съответния английски термин, които преводачът е установил в гръцката лингвистична библиография. Най-утвърденото новогръцко съответствие е изведено като заглавие на статия с дефиниция, а останалите варианти са посочени след него в рамките на статията и са изнесени в отделни лемни с препратка към основния термин. Английско-гръцкият индекс-речник след словника улеснява търсенето по английски термини, като са посочени всички преводни варианти на новогръцки, включени в словника.

Заглавието на речниковата статия е последвано от родовата характеристика на новогръцкия термин, производни от него термини, както и един или повече еквиваленти и производните им на английски език в квадратни скоби. Примерите на новогръцки език в дефинициите

те се отнасят за лингвистичните реалии с еквивалент в езика, а явленията без аналог в него са илюстрирани с изречения на английски или на други езици с превод на новогръцки.

В края на речника е поместена библиография на източниците, ползвани при изготвянето на превода на новогръцки език.

3.

Сакелариадис, Г. Х. Съвременен речник на езикови и езиковедски термини и теми. Атина: „Савалас“, 2004, 478 стр.

Σακελλαριάδης, Γ. Χ. Σύγχρονο λεξικό όρων και θεμάτων γλωσσ(ολογ)ικών. Αθήνα: Σαββάλας, 2004. 478 σελ.

Речникът на Г. Сакелариадис представя термини и въпроси от съвременната лингвистична наука и традиционната граматика, както и явления от диахронията и синхронията на гръцкия език. В края на изданието е поместен двуезичен английско-гръцки речник на лингвистичните термини, повечето от които са включени като статии в словника.

Наред с понятията от модерни лингвистични теории, като структурализъм и генеративно-трансформационната граматика, и от отделни езиковедски области (историческа лингвистика, фонетика, фонология, морфология, синтаксис, семантика, прагматика, текстлингвистика, типология на езиците, стилистика, диалектология и др.) словникът съдържа категории и явления от фонологията, морфологията и синтаксиса на старогръцкия и новогръцкия език. Изясняват се и поспецифични езикови факти от съвременния гръцки език, старогръцкия и гръцките диалекти от различни периоди – напр. графични омоними с различно значение (ανακατώτος-ανακάτωτος), значенията на формите за сравнителна степен на старогръцкото прилагателно άγαθός и др. под.

Речниковите статии са подредени в азбучен ред със заглавен термин в получерен шрифт и без граматически характеристики. Синонимните и дублетните форми са посочени в заглавието на статията или в нейното начало, както и в отделни леми с препратка към основния термин. Терминологичните единици, описани в отделни леми, които се упоменават в дефинициите на други термини, са отбелязани с курсив и са последвани от английския термин в скоби, ако такъв съществува. За понятията от съвременните лингвистични теории и за някои от традиционната граматика се посочват еквиваленти съответно на английски и латински език в квадратни скоби в края на статията.

Речникът завършва с библиографии на ползваните при съставянето му научни изследвания на английски, новогръцки и други езици

и със списък на научните публикации на автора в областта на новогръцката лингвистика и класическата филология.

2.4. Селектиране на термините, съставяне на гръцко-български-гръцки речник на лингвистичните термини и изработване на електронна платформа

2.4.1. Основата за селекцията на термините представляват лингвистичните изследвания и граматика, включени в библиографията към учебните програми на описаните по-горе (вж. 1.1.) лингвистични дисциплини в следните основни лингвистични направления: общо езикознание, фонетика и фонология, морфология, лексикология, синтаксис, семантика, прагматика, история на гръцкия език. Основно термините са ексцерпирани от азбучните показалци на книгите. Там, където липсва азбучен показалец (при някои книги и всички статии), е обработван самият текст.

При превода на термините са ползвани публикувани на български език съвременни и традиционни граматика на българския и други езици (старогръцки, латински и др.), научни трудове и публикации в печатна или електронна форма на български език в съответните дялове и теоретични направления на лингвистиката.

Термините с повече от едно значение са включени в отделни статии. Те са малко на брой, тъй като изискването за точност и еднозначност е сред основните при формирането на съвременната терминология. Примери:

γλώσσα (αντικείμενο της γλωσσολογίας) (η) – език (обект на езикознанието)

γλώσσα (η) – език

γλώσσα (όργανο) (η) – език (орган)

αντωνυμία (η) – местоимение

αντωνυμία (η) – антонимия

Както отбелязахме по-горе в т. 2.1., лингвистичните понятия, за които в употреба са повече от един гръцки термин, са значителен брой. Установените синонимни термини са изведени в отделни статии, като след заглавната дума има отпратка към останалите: пр. άποψη (η), βλ. και όψη, γραμματικό ποιόν ενεργείας, τρόπος ενεργείας.

Ексцерпираните източници на гръцки термини са следните:

Научни трудове

Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. Νεολογικός δανεισμός της Νεοελληνικής. Θεσσαλονίκη, 1994.

Holton, D., P. Mackridge, E. Φιλιππάκη-Warburton. Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας. Αθήνα: Πατάκης, 1999.

Κλαίρης, Χ. Θέματα γενικής γλωσσολογίας. Αθήνα: Νεφέλη, 1990.

Κανάκης, Κ. Εισαγωγή στην πραγματολογία. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2007.

Κλαίρης, Χρ., Γ. Μπαμπινιώτης. Γραμματική της Νέας Ελληνικής – Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Lyons, J. Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2002.

Mackridge. P. Η Νεοελληνική γλώσσα. Αθήνα: Πατάκης, 1990.

Martinet, A. Στοιχεία γενικής γλωσσολογίας. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο νεοελληνικών σπουδών, 1997.

Μπαμπινιώτης, Γ. Εισαγωγή στη σημασιολογία. Αθήνα: 1985.

Nespor, M. Φωνολογία. Αθήνα: Πατάκης, 1999.

Ξυδόπουλος, Γ. Λεξικολογία. Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού. Αθήνα: Πατάκης, 2007.

Ράλλη, Α. Η σύνθεση λέξεων. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Ράλλη, Α. Μορφολογία. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Συμεωνίδου-Χριστίδου, Τ. Εισαγωγή στη σημασιολογία. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1998.

Τριανταφυλλίδης, Μ. Νεοελληνική γραμματική (της δημοτικής). Ανατύπωση της έκδοσης του ΟΕΔΒ (1941) με διορθώσεις. Θεσσαλονίκη, 1993.

Научни публикации

Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. Τα μέσα αμετάβατα ρήματα της Νέας Ελληνικής και η μεσοπαθητική κατάληξη. – Στο: Μόζερ, Α. (επιμ.). Ελληνική Γλωσσολογία'97: Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999, 114 – 122.

Θωμαδάκη, Ευ., Χρ. Μάρκου. Συγκριτική τυπολογική ανάλυση του παραδείγματος της προστακτικής της ελληνικής και της βουλγαρικής. – Στο: Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 29^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α. Π. Θ. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2008, 325 – 337.

Θώμου, Π. Σημασιολογική αποδυνάμωση (bleaching) του ρήματος και συνέπειες στις λεξι(λογι)κές συνάψεις (lexical collocations) της Νέας Ελληνικής. 7th International Conference on Greek Linguistics. Department of Language and Linguistic Science. University of York, U.K., Σεπτέμβριος, 2005.

Ιακώβου, Μ. Η τελικότητα ως παράγοντας διαφοροποίησης της τροπικής σημασίας: Η περίπτωση του 'πρέπει'. – Στο: Μόζερ, Α. (επιμ.). Ελληνική Γλωσσολογία'97: Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999, 123 – 130.

Ιορδανίδου, Α. Τα ρήματα σε -άω/ -ώ (β' φάση έρευνας): γραμματική νόρμα και γλωσσική παραγωγή. – Στο: Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 14^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α. Π. Θ. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1993, 370 – 383.

Καλαμπούκας, Δ. Ποικιλότητα στη δήλωση της ρηματικής όψης των λόγιων ρημάτων που παράγονται με το αρχαιοπινές άγω. – Στο: Γλωσσολογία / Glossologia, 2011, № 19, 9 – 22.

Κόντα, Ειρ. Η δομή «πάω να» ως δείκτης μελλοντικής αναφοράς. – Στο: Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 22^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α. Π. Θ. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002, 353 – 364.

Μάρκου, Χ. Ο "βαλκανικός" παρατατικός: η εμπλοκή της όψης και της τροπικότητας στο πεδίο του παρατατικού της νέας ελληνικής και της βουλγαρικής. – Στο: Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 25^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α. Π. Θ. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2005, 366 – 374.

Μόζερ, Α., Σ. Μπέλλα. Παρελθόν, Παρόν, Οριστικότητα και Παρακείμενος. – Στο: Γ. Κατσιμαλή, Α. Καλοκαιρινός, Ε. Αναγνωστοπούλου & Ι. Κάππα (επιμ.): 6^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας. Ρέθυμνο, 18 – 21 Σεπτεμβρίου 2003, Ρέθυμνο: Εργαστήριο Γλωσσολογίας (cd-rom). 24.09.2014, <<http://www.philology.uoc.gr/conferences/6thICGL/ebook/f/mozer.pdf>>

Νάκας, Θ. Σημασιοσυντακτικά της άκλιτης μετοχής σε -οντας/-ώντας. – Στο: Γ. Κατσιμαλή, Α. Καλοκαιρινός, Ε. Αναγνωστοπούλου & Ι. Κάππα (επιμ.): 6^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας. Ρέθυμνο, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003, Ρέθυμνο: Εργαστήριο Γλωσσολογίας (cd-rom). 24.09.2014, <<http://www.philology.uoc.gr/conferences/6thICGL/ebook/f/nakas.pdf>>.

Σακελλαρίου, Α. Παρατηρήσεις σχετικές με τη χρονικότητα των εκφωνημάτων σε παρατατικό. – Στο: Στο: Μόζερ, Α. (επιμ.). Ελληνική Γλωσσολογία'97: Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999, 231 – 239.

Ψάλτου-Joycey, Α. Η δήλωση του χρόνου και ο ΝΕ Παρακείμενος. – Στο: Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 22^{ης} Ετήσιας

Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α. Π. Θ. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2002, 366 – 374.

2.4.2. Речник

Готовият речник съдържа малко над 1500 терминологични единици от следните по-важни лингвистични направления: историческа лингвистика, фонетика, фонология, морфология, синтаксис, семантика, прагматика, текстлингвистика, типология на езиците, стилистика, диалектология, както и термини от течения в лингвистиката, като структурализъм, генеративна граматика и пр. Окончателният вариант на речника с възможност за търсене на гръцки и български език и всички допълнителни материали, изготвени в резултат на проекта „Онлайн базиран учебен гръцки-български речник на лингвистични термини“, са публикувани на електронен адрес: http://greekdict-bg.org/?page_id=19.

Речниковите статии имат следния вид: в най-лявата колона се дава гръцкият термин, като в скоби се посочват родът на съществителните и основните форми на прилагателните. В следващата колона е посочен съответният български термин. При наличие на повече от един вариант за едно и също понятие названията им се отделят със запетая. Първо се посочва терминът с чужд произход, а после – домашният (български) термин. В крайната дясна колона са посочени източникът или източниците на термина. Източниците се посочват със съкращения, които са описани в специален раздел на сайта на речника.

Образци от речниковите статии:

Гръцки термин	Български термин	Източник
θαυμαστικό (το)	удивителен знак	TR
θέμα (το)	основа	ΕΥ, ΡΜ, TR
θέμα (το), βλ. και βάση, θεματική βάση	тема, топик	ΜΑΣΚ
θέμα αορίστου (το)	основа за свършен вид	ΜΑΣΚ

Както бе споменато по-горе, освен речника на посочения адрес са публикувани и допълнителни материали към речника, продукт на изпълнението на научния проект, обхващащи следните теми:

1. Упътване за ползване на речника.
2. Терминология – общи въпроси, ISO, организации за стандартизиране на терминологията в Гърция.

3. Проблеми на гръцката лингвистична терминология.
4. Преглед на гръцките печатни речници на лингвистичните термини.
5. Преглед на гръцките онлайн базирани речници на лингвистичните термини.
6. Екцерпирани източници на гръцки термини и съкращенията им в речниковите статии.
7. Използвана литература за превода на гръцките термини.
8. Информация за авторите на речника.

3. Перспективи

Амбицията на авторите на речника с оглед на бъдещото му развитие са следните:

1. Редовно допълване с нови терминологични единици.
2. Добавяне на английските и френските изходни термини, от които са образувани гръцките термини.
3. Добавяне на тълкуване на термините.

ЛИТЕРАТУРА

- Бабиньотис 1993:** Μπαμπινιώτης, Γ. *Η Γλωσσική Πλευρά των Επιστημονικών Όρων*. Εφημερίδα „То Βήμα“, 20.06.1993.
- Вунчев, Стрикова 2014:** Вунчев, Б., И. Стрикова. *Онлайн речници на гръцки лингвистични термини. // Международна конференция на тема: „Култури и религии на Балканите, в Средиземноморието и Изтока“*. Велико Търново, 25 – 26 април 2014 (под печат).
- Кристал 1997:** Crystal, D. *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd, 1997.
- Кристал 2003:** Κρύσταλ, Ντ. *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής*. Μτφρ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης, 2003.
- Ксидопулос 2002:** Ξυδόπουλος, Γ. *Προβλήματα Απόδοσης των Γλωσσολογικών Όρων από την Αγγλική στην Ελληνική. // Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 22^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α. Π. Θ.* Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002, № 22, 495 – 506.